

4. Мойсеєнко І.П. Інвестування: навч. посіб. К.: Знання, 2006. 490 с.
5. Скрипко, Т.О. Інноваційний менеджмент : підруч. К.: Знання, 2011. 428 с.
6. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2003. 504 с.
7. Управління інноваційними проектами в умовах міжнародної інтеграції : монографія / О. О. Охріменко, Н. Є. Скоробогатова, І. М. Манаєнко, Р. С. Ярьсько. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 262 с.

REFERENCE

1. Maiorova, T. V. (2009). Investytsiina diialnist [Investment activity]: pidruch. dlia stud. vyshch. navch. zakl.: Tsentr uchbovoiliteratury, 472 s. [in Ukrainian]
2. Peresada, A. A. (2005). Proektne finansuvannia [Project Financing] : pidruchnyk. K. : KNEU, 761 s. [in Ukrainian]
3. Ivanilov, O. S. (2009). Ekonomika pidpriemstv [Enterprise Economics]: pidruch. K: Tsentr uchbovoi literatury, 728 s. [in Ukrainian]
4. Moiseienko, I. P. (2006). Investuvannia [Investment]: navch. posib. K.: Znannia, 490 s. [in Ukrainian]
5. Skrypko, T. O. (2011). Innovatsiinyi menedzhment [Innovation Management]: pidruch. K.: Znannia, 428 s. [in Ukrainian]
6. Krasnokutska, N. V. (2003). Innovatsiinyi menedzhment [Innovation Management]: navch. posib. K.: KNEU, 504 s. [in Ukrainian]
7. (2018). Upravlinnia innovatsiinyh proektamy v umovakh mizhnarodnoi intehratsii. [Management of Innovative Projects in the Context of International Integration]: monohrafiia / Okhrymenko O. O., Skorobohatova

N. Ye, Manaenko I. M., Yaresko R. S. Kyiv: KPI im. Ihorja Sikorskoho. 262 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ПАНЧЕНКО Володимир Анатолійович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри математики і методики її навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: менеджмент, безпекознавство.

КОРЕЦЬКИЙ Денис Сергійович – студент першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальність 073 Менеджмент Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: вдосконалене управління проектами як спосіб інноваційних змін в освіті.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

PANCHENKO Volodymyr Anatoliyovych – Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of mathematics and methods of its teaching of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: management, security studies.

KORETSKY Denys Serhiyovych – first-year student of the second (master's) level of higher education, specialty 073 Management of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: improved project management as a way of innovative changes in education.

Стаття надійшла до редакції 15.06.2023 р.

УДК 378.433

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-209-75-80

ПАСІЧНИК Наталя Олексіївна –

доктор історичних наук, професор професор кафедри математики та методики її навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0923-9486>
e-mail: pasichnyk1809@gmail.com

ЯРЕМЕНКО Людмила Іванівна –

кандидат педагогічних наук, доцент доцент кафедри математики та методики її навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1167-8744>
e-mail: llut4enko@gmail.com

МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЦДУ ІМ. В. ВИННИЧЕНКА: НАБУТИЙ ДОСВІД, СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

У статті розглядається процес становлення, поточний стан і визначаються перспективи моніторингових досліджень якості освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Актуальність цієї тематики зумовлена необхідністю підвищення якості вищої освіти, що має не лише освітній чи педагогічний, а й соціальний, політичний та управлінський контекст. Важливою складовою забезпечення якості вищої освіти в межах університету є розбудова ефективної системи внутрішнього моніторингу якості освіти.

Організація дієвого внутрішнього моніторингу є складним завданням, проте його становлення й реалізація в межах університету проходила результативно завдяки успішній участі викладачів навчального закладу у міжнародному проєкті «Освітні вимірювання адаптовані до стандартів ЄС» (“Educational Measurements Adapted to EU Standards”, TEMPUS IV, 2009–2012). У результаті проєкту було здійснено підготовку науково-педагогічних працівників до викладання курсів у галузі освітніх вимірювань і моніторингу якості освітньої діяльності й запроваджено підготовку магістрів з освітніх вимірювань. Викладачі, які були задіяні в цьому проєкті, залучені до проведення моніторингових досліджень якості освіти в університеті.

Моніторинг освітньої діяльності в ЦДУ ім. В. Винниченка здійснюється відділом забезпечення якості та цифрового супроводу освіти методом анкетного опитування за допомогою веборієнтованої системи LimeSurvey. Моніторингові дослідження вибудовуються на базових принципах моніторингу, мають студентоцентризований характер, залежно від мети моніторингових опитувань поділяються на різні види (первинне, діагностичне, підсумкове). Участь здобувачів освіти в опитуваннях є добровільною та анонімною і ґрунтується на засадах відповідальності студентів і їхній академічній доброчесності. Основні результати цих локальних моніторингових досліджень якості освіти регулярно оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету, аналізуються освітніми менеджерами різних ланок закладу вищої освіти й виступають основою для прийняття управлінських рішень. Перспективними напрямами моніторингових досліджень якості освіти в університеті є урізноманітнення тематики моніторингу, забезпечення публічності й прозорості інформації про його результати та посилення взаємозв'язку між результатами моніторингових досліджень якості освіти та прийняттям управлінських рішень.

Ключові слова: якість освіти, моніторинг, моніторингові дослідження якості освіти, внутрішня система забезпечення якості освіти, освітні вимірювання.

PASICHNYK Natalia Oleksiivna –

Doctor of Historical Sciences, Professor,

Professor of Department of Mathematics and the methods of its teaching
of the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0923-9486>

e-mail: pasichnyk1809@gmail.com

YAREMENKO Lyudmila Ivanivna –

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,

Associate Professor of Department of Mathematics
and methods of its teaching

of the Volodymyr Vynnychenko

Central Ukrainian State University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1167-8744>

e-mail: llut4enko@gmail.com

THE MONITORING RESEARCH OF THE QUALITY OF EDUCATION IN THE VOLODYMYR VYNNYCHENKO CENTRAL UKRAINIAN STATE UNIVERSITY: ACQUIRED EXPERIENCE, CURRENT STATE AND PERSPECTIVES

The article examines the process of formation, the current state, and determines the prospects of the monitoring studies on the quality of education at the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University. The relevance of this topic is determined by the need to improve the quality of higher education, which has not only educational or pedagogical, but also social, political and administrative context. An important component of ensuring the quality of higher education within the university is the development of an effective system of internal monitoring of the quality of education.

An organization of an effective internal monitoring is a difficult task, but its formation and implementation within the university took place effectively thanks to the successful participation of the teachers of the educational institution in the international project "Educational Measurements Adapted to EU Standards", TEMPUS IV, 2009–2012. As a result of the project, teachers were trained to teach courses in the field of educational measurements and monitoring the quality of educational activities, and the training of masters in educational measurements was introduced. The teachers who took part in the project are involved in conducting the monitoring studies of the quality of education at the university.

The monitoring of the educational activities at the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University is carried out by the department of the quality assurance and digital support of education by the questionnaire survey using the LimeSurvey web-based system. The monitoring studies are based on the basic principles of monitoring, have a student-centered nature, depending on the purpose of monitoring surveys, they will be divided into different types (primary, diagnostic, final). The students' participation in the surveys is voluntary and anonymous and is based on principles of student responsibility and academic integrity. The main results of these local monitoring studies of the quality of education are regularly published on the official website of the university, analyzed by the educational managers of various branches of the institution of higher education and act as a basis for making the management decisions. The promising course of the monitoring research on the quality of education at the university is the diversification of monitoring topics, ensuring publicity and transparency of information about its results and strengthening the relationship between the results of monitoring studies of the quality of education and management decision-making.

Key words: quality of education, monitoring, monitoring studies of the quality of education, internal system of ensuring the quality of education, educational measurements.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Квалітативна революція, яка розпочалася в минулому столітті й охопила усі сфери життєдіяльності людини, в тому числі й освіту, актуалізувала значущість категорії якості як однієї з центральних у концептуальному аналізі системи освіти. Якість освіти – динамічна категорія, що розвивається та змінюється, виступає предметом дискусій як у наукових дослідженнях,

освітній політиці, так і в освітянській практиці на всіх освітніх рівнях. Підвищення якості вищої освіти – є актуальним завданням сьогодення, яке має не лише освітній чи педагогічний, а й соціальний, політичний та управлінський контекст. Значущість забезпечення якості вищої освіти України засвідчують і Закон України «Про вищу освіту» [6], в якому вперше з'являється окремий розділ, присвячений проблемам забезпечення якості

вищої освіти, і державні програми розвитку вищої освіти [13]. Важливою складовою забезпечення якості вищої освіти є *розбудова ефективної системи внутрішнього та зовнішнього освітнього моніторингу* якості освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вагомий теоретичний і практичний внесок у становлення й розбудову системи моніторингу якості освіти в Україні зробили І. Булах, В. Кремень, І. Лікарчук, О. Локшина, Т. Лукіна, О. Ляшенко, С. Раков, Г. Цехмістрова та ін. Проблеми забезпечення якості національної вищої освіти висвітлено у працях В. Лугового та Ж. Таланової. Різноманітні аспекти педагогічного оцінювання, вимірювання й моніторингу студіювалися дослідниками нашого університету, серед яких є і авторки цієї публікації, а саме О. Авраменко [1], Л. Лутченко [4; 9], Н. Пасічник [10], О. Резіною [11] та ін.

Також вважаємо за доцільне виділити такі публікації, що були напрацьовані в останні роки: наукову розвідку В. Кухарського, О. Осередчук, М. Мазуркевич та ін. [12], присвячену розвитку системи забезпечення якості освіти в Україні на засадах європейських стандартів та рекомендацій; дослідження О. Воробйової, де проаналізовано досвід українських закладів вищої освіти щодо створення системи забезпечення якості освіти [2, 3]. Цікаві ідеї щодо обґрунтування процедури імплементації моніторингу якості освіти на національному та наднаціональному рівнях представлені в науковій розвідці С. Гринюк і А. Заслуженої [5]. Проте, складність і розширення застосування внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості в системі вищої освіти зумовлюють актуальність подальших теоретико-прикладних наукових пошуків.

Мета статті – проаналізувати здійснення моніторингових досліджень якості освіти в ЦДУ ім. В. Винниченка та визначити його перспективи як важливої складової забезпечення внутрішньої системи якості освіти на рівні закладу вищої освіти.

Для досягнення поставленої мети використовувалися **методи** термінологічного, логічного, структурно-діахронного аналізу джерельної бази з проблем якості вищої освіти й моніторингових досліджень якості освіти. Також використовувалися методи, поширені в моніторингових дослідженнях (збір і аналіз статистичних даних, метод порівняльних оцінок, аналіз документів, програм і даних успішності, факторний і кореляційний аналіз тощо).

Виклад основного матеріалу дослідження.

Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти на інституціональному рівні ґрунтується на ефективній системі моніторингу якості освіти. Організація дієвого внутрішнього моніторингу є складним завданням і передбачає розуміння поняття якості освіти взагалі та складності її оцінювання й вимірювання. У наукових дослідженнях поняття «якість освіти» розглядається у філософському, педагогічному та управлінському контекстах; різні трактування поняття «якість освіти» включають і ресурсні, і процесуальні, і результативні характеристики освіти в статичному

та динамічному станах [14; 15]. Різноманітні параметри (показники), що характеризують якість освіти, охоплюють мікро-, мезо- та макрорівень освітньої системи. Окремі показники якості освіти складно або неможливо виміряти кількісно, що робить проблематичним прийняття управлінських рішень щодо підвищення якості освіти. За Законом України «Про вищу освіту» якість освіти визначається, як «відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості» [6]. Тобто з одного боку якість освіти повинна відповідати певним державним стандартам за спеціальностями і рівнями освіти, відповідно, у моніторингових дослідженнях якості освіти необхідно виміряти як формальні здобутки (сформовані компетентності, нормативний зміст навчального плану, тривалість підготовки тощо) студентів, так і вплив різноманітних процедур (кадрова політика, матеріально-технічний стан, внутрішньо інституційні вимоги до якості освіти тощо), що забезпечують ці здобутки. З іншого – якість освіти повинна відповідати запитам різноманітних споживачів освітніх послуг (абітурієнти, студенти, їхні батьки, роботодавці та ін.), котрі можуть бути принципово різними. І третій, принциповий момент, що окреслює складність проведення процедур якості освіти – це ефективність функціонування (чи імітація) системи забезпечення якості освіти на рівні закладу вищої освіти. З урахуванням цих реалій, розбудувати ефективну внутрішню університетську систему моніторингу якості освіти достатньо складно – це вимагає відкритості закладу вищої освіти, системності й регулярності проведення моніторингових процедур, їхньої незалежності, необхідності уникнення абсолютизації формальних показників і результатів. Таким чином, для вибудовування цієї системи потрібна управлінська воля й професійний, відповідальний склад осіб, які планують моніторингові дослідження якості освіти, розробляють інструментарій їх проведення, проводять ці дослідження, аналізують їхні результати й розробляють рекомендації щодо покращення якості освіти.

Організація дієвого внутрішнього моніторингу якості освіти, як було вище визначено, є складним завданням, проте його становлення й реалізація в межах університету проходила результативно завдяки успішній участі викладачів навчального закладу у міжнародному проєкті «Освітні вимірювання адаптовані до стандартів ЄС» («Educational Measurements Adapted to EU Standards», TEMPUS IV, 2009–2012). У результаті проєкту було здійснено підготовку викладачів до викладання курсів у галузі освітніх вимірювань і моніторингу якості освітньої діяльності, розроблено навчально-методичну літературу й запроваджено підготовку магістрів з освітніх вимірювань, необхідних для загальноосвітньої та вищої шкіл, закладів управління освітою та урядових структур.

На вимогу часу, в університеті поступово вибудовується система внутрішнього забезпечення якості, відповідно до закону України «Про вищу освіту» [6]: здійснюється моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; відбувається щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників університету, оприлюднюються результати рейтингування науково-педагогічних працівників; створюються необхідні ресурси для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; забезпечується публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечується дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти тощо. Створюється спеціальний структурний підрозділ – відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, серед завдань діяльності якого різноманітні моніторингові дослідження якості освіти (моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в університеті; моніторингова оцінка якості знань і рівня задоволеності освітнім середовищем здобувачів вищої освіти; моніторинг якості кадрового складу та впровадження системи цифрового супроводу моніторингових досліджень та ін.). Координатором напрямку проведення моніторингових досліджень системи внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті стає Л. Яременко – активна учасниця команди міжнародного проекту «Освітні вимірювання адаптовані до стандартів ЄС», авторка проєктних публікацій і співавторка цієї статті. Також до роботи в відділі залучається ще один член міжнародної проєктної команди – В. Котьяк, як координатор напрямку цифрового супроводу освіти. Таким чином, теоретико-практичні напрацювання й досвід міжнародної проєктної співпраці виступає підґрунтям подальших напрацювань у моніторингових дослідженнях якості освіти в ЦДУ ім. В. Винниченка.

Проаналізуємо поточний стан моніторингових досліджень якості освіти в університеті. Моніторингові опитування здійснюються на постійній основі, відповідно можуть вважатися моніторинговими дослідженнями. Моніторинг освітньої діяльності в ЦДУ ім. В. Винниченка здійснюється відділом забезпечення якості та цифрового супроводу освіти методом анкетного опитування за допомогою веборієнтованої системи LimeSurvey, яка має потужну вбудовану візуалізацію даних.

Опитувальники, що реалізуються засобами системи LimeSurvey, можуть включати різні типи питань: з вибором однієї або декількох альтернатив, з короткими відповідями (введення тексту, чисел), на встановлення відповідності (організовується двовимірний масив, одна частина якого містить питання, а інша — відповіді на них) та ін. Питання також можуть залежати від результатів попередніх питань. Наприклад, питання «Які освітні компоненти Ви вважаєте зайвими у змісті вашої програми?» буде поставлено здобувачу освіти, який

відповідь «ні» або «частково» на питання «Як Ви вважаєте, чи усі освітні компоненти програми, які Ви вивчаєте, необхідні для Вашої професійної діяльності та особистісного зростання?». Питання розбиваються на групи, і кожна група питань знаходиться на окремій сторінці опитувальника.

Таким чином, значущими властивостями системи LimeSurvey є підтримка й широкий вибір типів питань, можливість створення сценарію проходження опитування (умовні переходи між питаннями), гнучка система нарахування балів, введення в тестування оціночного значення, функції забезпечення основного статистичного та графічного аналізу результатів дослідження.

У залежності від мети моніторингових опитувань визначимо такі його види:

- первинне опитування першокурсників з метою виявлення латентних факторів вибору абітурієнтами закладу вищої освіти, спеціальності, освітньої програми для вступу, рівня ознайомленості з освітньою програмою та рівня адаптації до навчання в Університеті (проводиться на початку навчання здобувачів освіти за відповідною ОП);

- діагностичне опитування студентів Університету щодо визначення корупційних проявів в освітньому процесі;

- діагностичне опитування студентів освітніх програм з моніторингу попиту на вибіркові дисципліни (проводиться перед вивченням дисциплін з метою вивчення факторів їх вибору та після вивчення дисциплін з метою визначення рівня задоволення здобувачів освіти своїм вибором);

- підсумкове опитування студентів освітніх програм з моніторингу якості освітньої діяльності викладачів після завершення вивчення дисциплін (проводиться щосеместрово після закінчення сесії відповідно до графіків заліково-екзаменаційних сесій);

- підсумкове опитування студентів випускних курсів з метою з'ясування задоволеності навчанням за освітньою програмою обраної спеціальності;

- підсумкове опитування здобувачів освіти (науково-педагогічних, педагогічних працівників, тренерів (тренерів-викладачів), практичних психологів у закладах освіти), які навчалися на курсах підвищення кваліфікації, передбачає забезпечення зворотного зв'язку для покращення змісту програм підвищення кваліфікації та організації освітнього процесу, виявлення готовності продовжити навчання у наступні роки, а також оцінювання особами, що підвищують свою кваліфікацію, якості освітньої діяльності викладачів ЦДУ ім. В. Винниченка (проводиться після завершення навчання за програмою);

- діагностичне опитування стейкхолдерів (роботодавців) освітніх програм (проводиться щорічно).

Питання анкет сформовані в межах компетентності здобувачів освіти ЦДУ ім. В. Винниченка. План опитувань та зміст анкет корегується координатором напрямку забезпечення моніторингових досліджень системи внутрішнього

забезпечення якості освіти за обґрунтованими пропозиціями викладачів кафедр університету і затверджується ректором за поданням завідувачки відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, узгодженим з проректором(кою) із науково-педагогічної роботи, не пізніше 1 вересня поточного навчального року. В окремих умотивованих випадках моніторингові опитування можуть проводитися поза планом за ініціативою посадових осіб та органів студентського самоврядування.

Участь здобувачів освіти в опитуваннях є добровільною та анонімною і ґрунтується на засадах відповідальності студентів та їх академічної доброчесності. Працівники відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти завчасно повідомляють заступників деканів факультетів із навчально-виховної роботи, гарантів відповідних освітніх програм та кураторів академічних груп, які є відповідальними за проведення анкетування, про терміни опитувань, так як доступ до опитувальників відкривається строго в день опитування за графіком. Це пов'язано з технічними забезпечення моніторингових досліджень, великим навантаженням на систему LimeSurvey та технічних працівників, які з нею працюють.

Незважаючи на те, що перед початком кожного опитування куратори академічних груп інформують кожного студента щодо термінів опитування, порядку його здійснення та заходів, які передбачені за результатами опитування, частина студентів не беруть участі в анкетуванні, що досить вагомо впливає на достовірність результатів моніторингових досліджень й ускладнює прийняття важливих управлінських рішень. Вирішення проблеми ми вбачаємо у залученні ресурсів студентського профкому та студентської ради. Також варто організувати зустрічі зі студентами з метою роз'яснення актуальності, важливості й необхідності їх участі в моніторингових опитуваннях та дотримання принципів академічної доброчесності.

Таким чином, у ЦДУ ім. В. Винниченка розбудовується внутрішня система моніторингових досліджень якості освіти. При плануванні подальших моніторингових досліджень бажано врахувати наступне: а) моніторинг якості освіти має здійснюватися на постійній основі; б) потребує урізноманітнення тематика моніторингових досліджень якості освіти; в) корисним буде проведення лонгітюдних моніторингових досліджень, які відобразять прогрес студента від абітурієнта до випускника вишу; г) моніторингові дослідження якості освіти на рівні закладу вищої освіти доцільно вибудовувати таким чином, щоб надавати об'єктивну оцінку діяльності цього закладу, котра взаємопов'язана з рейтингом вишу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Важливою складовою забезпечення якості вищої освіти є *розбудова ефективної системи внутрішнього та зовнішнього освітнього моніторингу* якості освіти. Труднощі організації дієвого внутрішнього моніторингу зумовлені тим, що якість освіти повинна відповідати: а) певним державним стандартам за спеціальностями і

рівнями освіти, відповідно, у моніторингових дослідженнях якості освіти необхідно виміряти як формальні здобутки студентів, так і вплив різноманітних процедур, що забезпечують ці здобутки; б) запитам різноманітних споживачів освітніх послуг. Проведені процедури дослідження якості освіти повинні відображати ефективність функціонування системи забезпечення якості освіти на рівні закладу вищої освіти, а не імітувати їх. Для розбудови ефективної внутрішньо університетської системи моніторингу якості освіти в ЦДУ ім. В. Винниченка були сприятливі управлінські й кадрові передумови. Моніторинг освітньої діяльності в ЦДУ ім. В. Винниченка здійснюється відділом забезпечення якості та цифрового супроводу освіти методом анкетного опитування за допомогою веборієнтованої системи LimeSurvey. Моніторингові дослідження вибудовуються на базових принципах моніторингу, мають студентоцентризований характер, залежно від мети моніторингових опитувань поділяться на різні види (первинне, діагностичне, підсумкове). Участь здобувачів освіти в опитуваннях є добровільною та анонімною та ґрунтується на засадах відповідальності студентів і їхній академічній доброчесності. Основні результати цих локальних моніторингових досліджень якості освіти регулярно оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету, аналізуються освітніми менеджерами різних ланок закладу вищої освіти й виступають основою для прийняття управлінських рішень. Перспективними напрямками моніторингових досліджень якості освіти в університеті є урізноманітнення тематики моніторингу, забезпечення публічності й прозорості інформації про його результати та посилення взаємозв'язку між результатами моніторингових досліджень якості освіти та прийняттям управлінських рішень.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Вимірювання в освіті: Підручник. За редакцією О.В. Авраменко. Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2011. 360 с.
2. Воробійова О. Система забезпечення якості освіти: український досвід. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 29. том 1. 2020 С. 259–264.
3. Воробійова О.П. Особливості використання систем управління якості ISO у галузі вищої освіти. *Вісник Черкаського університету*. 2019. № 1. С. 200–204
4. Вступ до освітніх вимірювань: понятійний апарат та статистичні методи Вимірювання в освіті: Підручник. Авраменко О.В., Лутченко Л.І., Парашук С.Д., Резіна О.В. Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2011. С.30–83.
5. Гринюк С.П., Заслужена А.А. Моніторингові дослідження у галузі вищої освіти: національний та наднаціональний виміри. *Вісник післядипломної освіти*. Випуск 13(42). Серія «Педагогічні науки». 2020. С. 38–58.
6. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
7. Ковальчук Ю. О. Теорія освітніх вимірювань. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2012. 200 с.
8. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб. Кухар Л.О., Сергієнко В.П. Луцьк, 2010. 182 с.
9. Лутченко Л.І., Пасічник Н.О. Основи педагогічного оцінювання: навчально-методичний посібник. Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2012. 72 с.
10. Пасічник Н.О. Моніторинг якості освіти як комплексне оцінювання освітнього процесу. *Наукові записки*. Випуск 121. Серія: Педагогічні науки. Частина І.

Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. С. 50 – 55

11. Пасічник Н.О., Рєзіна О.В. Моніторинг якості освіти. Вимірювання в освіті: Підручник. За ред. О.В. Авраменко. Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2011. С. 285–308.

12. Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на засадах європейських стандартів та рекомендацій: посібник. За ред. В. Кухарського, О. Осередчук. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 248 с.

13. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-p#Text>

14. Теоретико-методичні засади забезпечення якості освіти: монографія. За заг. ред. д.держ.упр., проф. Д.В. Карамішева. Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2020. 180 с.

15. Федорченко Ю. Про моніторинг процедур оцінювання та забезпечення якості освіти. URL: <http://education-ua.org/ua/articles/910-pro-monitoring-protsed-ur-otsinyuvannya-ta-zabezpechennya-yakosti-osviti>

REFERENCES

1. Vymiriuvannia v osviti: Pidruchnyk. (2011). Za redaktsiieiu O.V. Avramenko [Measurement in education: Textbook. Edited by O.V. Avramenko]. Kirovohrad, Lysenko V.F. 360 s. [in Ukrainian]

2. Vorobiova, O. (2020). Systema zabezpechennia yakosti osvity: ukraïnskyi dosvid [The system of ensuring the quality of education: the Ukrainian experience]. Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues of humanitarian sciences. Issue 29, tom 1, S. 259–264. [in Ukrainian]

3. Vorobiova, O. P. (2019). Osoblyvosti vykorystannia system upravlinnia yakosti ISO u haluzi vyshchoi osvity [Peculiarities of using ISO quality management systems in the field of higher education]. Visnyk Cherkaskoho universytetu – Cherkasy University Bulletin. № 1. S. 200–204. [in Ukrainian]

4. Vstup do osvitnikh vymiriuvan: poniatiinyi aparat ta statystychni metody Vymiriuvannia v osviti. (2011). Pidruchnyk [Introduction to the educational measurements: a conceptual framework and statistical methods of Measurement in education: Textbook]. Avramenko O.V., Lutchenko L.I., Parashchuk S.D., Riezina O.V. Kirovohrad, Lysenko V.F., S. 30–83. [in Ukrainian]

5. Hryniuk, S.P., Zasluzhena, A.A. (2020). Monitorynhovi doslidzhennia u haluzi vyshchoi osvity: natsionalnyi ta nadnatsionalnyi vymiry [Monitoring research in the field of higher education: national and supranational dimensions]. Visnyk pisliadyplomnoi osvity. «Seriiia «Pedahohichni nauky» – Bulletin of postgraduate education. «Pedagogical Sciences» Series. Issue 13(42). S. 38–58. [in Ukrainian]

6. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» [Law of Ukraine «On Higher Education»]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian]

7. Kovalchuk, Yu. O. (2012). Teoriia osvitnikh vymiriuvan [Theory of educational measurements]. Nizhyn: Vydavets PP Lysenko M.M., 200 s. [in Ukrainian]

8. Konstruiuvannia testiv. (2010). Kurs lektsii: navch. Posib [Designing tests. Course of lectures: teaching manual]. Kukhar L. O., Serhienko V. P. Luts'k. 182 s. [in Ukrainian]

9. Lutchenko, L.I., Pasichnyk, N.O. (2012). Osnovy pedahohichnoho otsiniuvannia: navchalno-metodychnyi posibnyk [Basics of pedagogical assessment: educational and methodological manual]. Kirovohrad, Lysenko V.F. 72 s. [in Ukrainian]

10. Pasichnyk, N.O. (2013). Monitorynh yakosti osvity yak kompleksne otsiniuvannia osvitnoho protsesu

[Monitoring the quality of education as a comprehensive evaluation of the educational process]. Naukovi zapysky. Seriiia: Pedahohichni nauky – Scientific notes. Series: Pedagogical Sciences. Issue 121. Path 1. Kirovohrad, RVV KDPU im.V.Vynnychenka, S. 50–55. [in Ukrainian]

11. Pasichnyk, N.O., Riezina, O.V. (2011). Monitorynh yakosti osvity. Vymiriuvannia v osviti: Pidruchnyk [Monitoring the quality of education. Measurement in education: Textbook]. Za red. O.V. Avramenko. Kirovohrad, Lysenko V.F., 2011. S. 285–308. [in Ukrainian]

12. Systema zabezpechennia yakosti osvity v Ukraini: rozvytok na zasadakh yevropeiskykh standartiv ta rekomendatsii. (2018). [The system of ensuring the quality of education in Ukraine: development on the basis of European standards and recommendations: a manual]: posibnyk. V. Kukharskyi, O. Oseredchuk, M. Mazurkevych ta in.; za red. V. Kukharskoho, O. Oseredchuk. Lviv, LNU imeni Ivana Franka. 248 s. [in Ukrainian]

13. Stratehiia rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2022-2032 roky [The strategy for the development of higher education in Ukraine for 2022-2032]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-r#Text> [in Ukrainian]

14. Teoretyko-metodychni zasady zabezpechennia yakosti osvity. (2020). monohrafiia / Za zah. red. d. derzh. upr., prof. D. V. Karamysheva [Theoretical and methodological principles of ensuring the quality of education: monograph / By the general editorship of the state administration, prof. D. V. Karamyshev]. Kh., Vyd-vo KharPI NADU «Mahistr». 180 s. [in Ukrainian]

15. Fedorchenko, Yu. Pro monitorynh protsedur otsiniuvannia ta zabezpechennia yakosti osvity [About the monitoring assessment procedures and ensuring the quality of education]. URL: <http://education-ua.org/ua/articles/910-pro-monitoring-protsed-ur-otsinyuvannya-ta-zabezpechennya-yakosti-osviti> [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Пасічник Наталя Олексіївна – доктор історичних наук, професор, професор кафедри математики та методики її навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: моніторинг якості освіти, гендерні дослідження, міждисциплінарні прикладні дослідження.

Яременко Людмила Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри математики та методики її навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: моніторинг якості освіти, гендерні дослідження, освітні вимірювання.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

PASICHNYK Natalia Oleksiivna – Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor of Department of Mathematics and the methods of teaching math of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: monitoring of the quality of education, gender research, interdisciplinary applied research.

YAREMENKO Lyudmila Ivanivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Department of Mathematics and methods of teaching math of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: monitoring of the quality of education, gender research, educational measurements.

Стаття надійшла до редакції 19.06.2023 р.